2024

Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf
Jaarverslag Verantwoord Beleggen

Inhoudsopgave

1 Kernpunten & vooruitblik

2 MVB-overtuigingen & aanpak

3 Sturen op broeikasgasreductie

4 Sturen op duurzaamheidsthema's

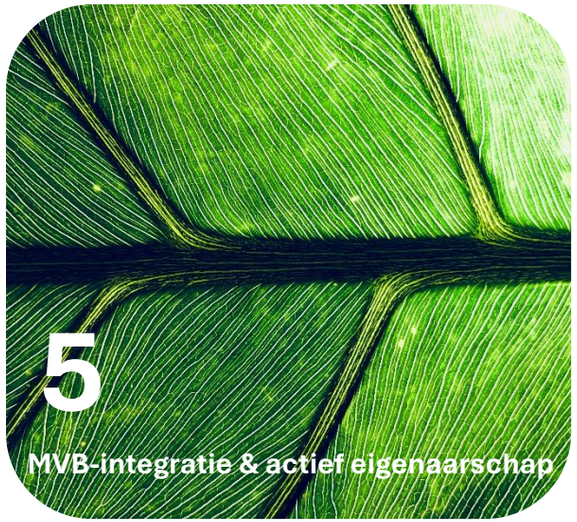
5 MVB-integratie & actief eigenaarschap

6 Screening & uitsluitingen

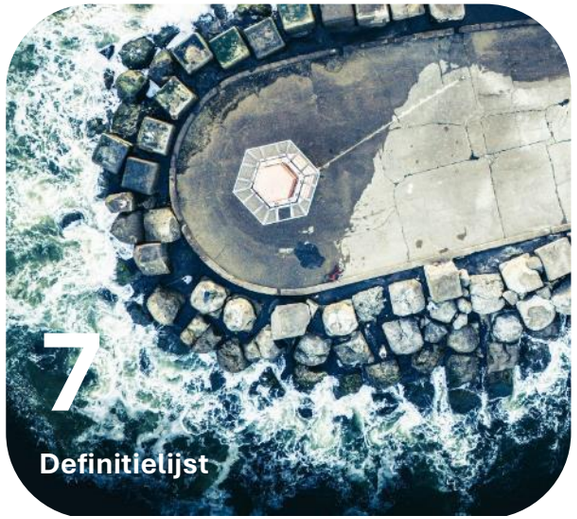
7 Definitielijst

8 Bijlagen

1 | KERNPUNTEN & VOORUITBLIK

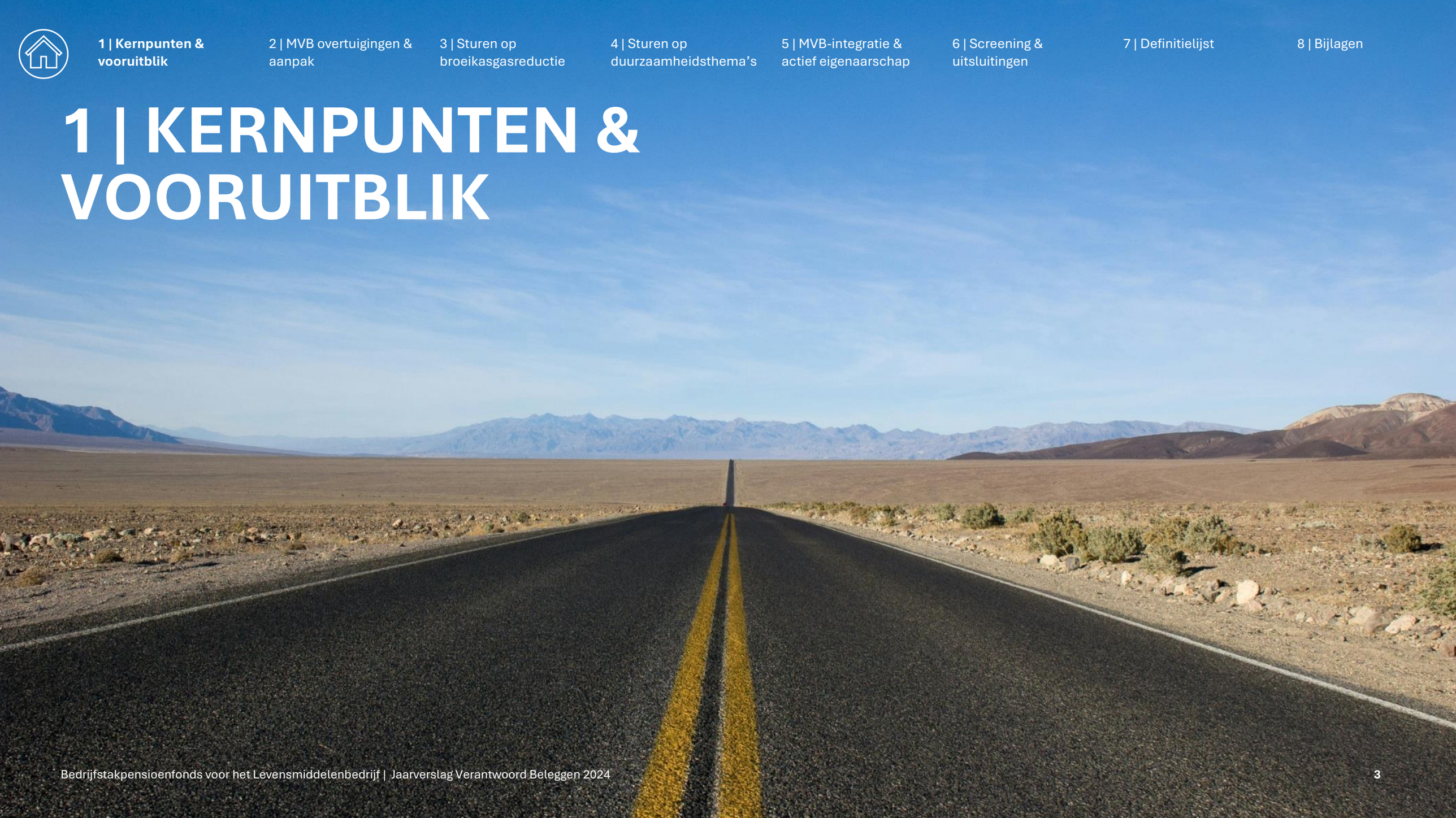

Kernpunten 2024

Broeikasgasreductie

71%

minder broeikasgasemissie (scope 1 & 2) van de gemeten portefeuille ten opzichte van de benchmark.

Bijdrage aan de duurzame ontwikkeldoelen waar BPFL zich op focust
(van de meetbare portefeuille)

€ 1,57 miljard positieve bijdrage

€ 0,66 miljard negatieve bijdrage

Best-in-class beleggen

41%

van de portefeuille belegt BPFL op basis van een **best-in-class** methodiek.

Actief eigenaarschap

51%

Voor dit deel van de portefeuille hanteert BPFL het principe van actief eigenaarschap.

Screening & uitsluitingen

- Controversiële wapens
- Tabak
- UN Global compact schenders
- Grootste klimaatvervuilers, kolen
- Controversiële landen, EU en VN sanctielijst
- Olie uit teerzanden

€ 7,15 miljard

beheerd vermogen. In de **bijlagen** is een volledig overzicht van de beleggingen van BPFL opgenomen.

Overzicht en vooruitblik

Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf ('BPFL') publiceert het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) jaarverslag voor het zesde opeenvolgende jaar. BPFL streeft ernaar om met haar middelen bij te dragen aan een duurzame samenleving. Het bestuur van BPFL heeft duurzame doelstellingen opgenomen in het beleggingsbeleid om deze bijdrage te realiseren. BPFL wil onder andere een betrokken aandeelhouder zijn en bijdragen aan het behalen van klimaatdoelstellingen. Eerder heeft BPFL een enquête onder deelnemers uitgevoerd, waarvan de resultaten het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen bevestigen.

BPFL onderzoekt de mogelijkheden voor maatschappelijk verantwoord beleggen per beleggingscategorie. Voor beursgenoteerde beleggingen is dit in de financiële markten goed ontwikkeld en zien we in toenemende mate ook positieve ontwikkelingen op het gebied van niet-beursgenoteerde beleggingen.

Dit jaarverslag gaat over het maatschappelijk verantwoord beleggen door BPFL. We kijken terug op 2024 en vooruit naar 2025. We hebben verdere vooruitgang geboekt, waarvan de resultaten deels zichtbaar zullen zijn in 2024.

Klimaatprestaties

In lijn met het **klimaatakkoord van Parijs** wil BPFL zich inzetten om de opwarming van de aarde te beperken tot +1,5C ten opzichte van het pre-industriële niveau. Vanuit de Nederlandse invulling van het klimaatakkoord wordt de financiële sector gevraagd om hier via acties invulling aan te geven. BPFL wil daarom in 2050 een emissieneutrale ('**net zero**') belegger zijn. Daarvoor stemt BPFL zijn vermogen af op een reductie van de langetermijn-CO_2- intensiteit van gemiddeld 7% per jaar.

In 2024 heeft BPFL in lijn met voorgaande jaren verschillende acties genomen om de doelen te bereiken en uitstoot van beleggingen in de portefeuille te verlagen. Een aanzienlijk deel van de stem- en engagementactiviteiten waren gericht op klimaatzaken, er wordt belegt in bedrijven die een positieve bijdrage leveren aan het klimaat via **SDG**-beleggingen en in groene staatsobligaties en er wordt niet belegt in bedrijven met substantiële negatieve activiteiten op het klimaat.

MVB overwegingen bij verkoop beleggingen alternative credit

Begin 2024 heeft BPFL besloten tot verkoop van de beleggingen in de categorie 'alternative credit'. Deze categorie bestaat uit vastrentende waarden met een relatief hoog risicoprofiel zoals obligaties uitgegeven door ondernemingen die niet meer of niet volledig aan betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Een belangrijke reden voor de verkoop van deze categorie is dat BPFL de voor BPFL noodzakelijke voortgang op het gebied van MVB-integratie in deze categorie onvoldoende vond. Op korte termijn was ook geen verbetering te verwachten. Daarom is besloten deze categorie uit de portefeuille te verwijderen. Deze categorie heeft een beperkte liquiditeit en is gedurende 2024 voor het grootste deel maar nog niet volledig verkocht.

Aandelen SDG-benchmarks

BPFL heeft in 2021 voor de categorie beursgenoteerde aandelen specifieke indices laten ontwikkelen op basis van het MVB beleid van BPFL. Geselecteerde vermogensbeheerders beheren beleggingsportefeuilles die deze indices via passieve implementatie volgen.

In 2024 heeft BPFL deze indices geëvalueerd. Het fonds constateerde dat de ESG-scores van de maatwerkindices aanzienlijk hoger liggen dan de scores van het algemene marktgemiddelde. De CO_2-intensiteit in de op maat gemaakte indices is aanzienlijk lager dan die van de brede markt. De bijdrage aan de gekozen SDG's ligt duidelijk hoger dan het marktgemiddelde. Dit zijn alle vooraf beoogde uitkomsten.

Er zijn ook verbeterpunten uit de evaluatie naar voren gekomen. Gebleken is dat de allocatie naar sommige ondernemingen veel afweek van de weging in de brede markt. Dit had een relatief grote invloed op het rendement van de SDG-indices versus het marktgemiddelde. Onderzocht is of dit effect kon worden verlaagd zonder aan het MVB-profiel van de indices concessies te doen. Verder heeft BPFL geconstateerd dat ondernemingen meer gegevens beschikbaar stellen over hun prestaties op het gebied van maatschappelijk ondernemen. Daarom heeft BPFL onderzocht of de extra gegevens gebruikt kunnen worden om het MVB-profiel van de indices verder te verbeteren. Zo is bijvoorbeeld bekeken of naast een positieve bijdrage aan SDG's ook rekening kan worden gehouden met een eventuele negatieve bijdrage van ondernemingen aan de SDG's.

Het fonds verwacht in 2025 een definitief besluit te nemen of en zo ja op welke wijze de methodiek achter de aandelen SDG-benchmarks wordt aangepast naar aanleiding van de evaluatie.

Het monitoren van duurzaamheidsrisico's met KRI's

In het afgelopen jaar heeft BPFL vooruitgang geboekt in het monitoren van risico's met betrekking tot de beleggingen en duurzaamheidsdoelstellingen met behulp van KRI's.

Een KRI (Key Risk Indicator) is een meetbare waarden die inzicht geeft in de operationele risico's die een organisatie loopt. In het kader van **ESG**-risicobeheer worden KRI's gebruikt om materiële duurzaamheidsrisico's te meten. Deze indicatoren helpen bij het vroegtijdig signaleren van verhoogde risico's, zodat er tijdig maatregelen genomen kunnen worden om daadwerkelijke verliezen te voorkomen of te verkleinen.

Einde 2024 heeft BPFL de eerste metingen voltooid. Via een KRI worden nu bijvoorbeeld fysieke klimaatrisico's gemeten. Fysieke klimaatrisico's in termen van beleggingen verwijzen naar de potentiële financiële verliezen die kunnen optreden als gevolg van de fysieke gevolgen van klimaatverandering, zoals natuurrampen en extreme weersomstandigheden. Deze risico's kunnen aanzienlijke impact hebben op de waarde van beleggingen in verschillende sectoren en regio's.

Duurzame wet- en regelgeving: SFDR

De afgelopen jaren heeft BPFL voldaan aan de SFDR-wetgeving die in 2022 werd geïntroduceerd. Als aanvulling op het reguliere jaarverslag heeft BPFL gedetailleerde informatie verstrekt over de duurzaamheidskenmerken van de beleggingsportefeuille. Deze documentatie omvat hoe duurzaamheidsrisico's worden geïntegreerd in het beleggingsproces, de duurzaamheid van het financiële product, en de belangrijkste nadelige effecten (PAI) van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren. Dit zal BPFL de komende jaren ook blijven doen.

Evaluatie MVB beleid

Tenminste jaarlijkse evalueert BPFL het MVB beleid en voort daar waar nodig of wenselijk aanpassingen door. De afgelopen jaren heeft het fonds daarnaast ook veel aandacht gehad voor de implementatie van dit beleid in de portefeuille. Dit proces van implementatie is voor een groot deel afgerond. Daarom heeft BPFL het voornemen op een studiedag van het bestuur extra tijd en aandacht te geven aan het MVB beleid van het fonds. Voorafgaand aan deze studiedag wil het bestuur graag inzicht krijgen in de voorkeuren van deelnemers ten aanzien van het (toekomstig) MVB beleid van het fonds.

2 | MVB OVERTUIGINGEN & AANPAK

MVB overtuigingen & aanpak

MVB overtuigingen

BPFL belegt het vermogen maatschappelijk verantwoord in lijn met de missie van het fonds. Deze missie is gericht op een goede, duurzame en kostenefficiënte uitvoering van de door sociale partners in de levensmiddelenbranche overeengekomen pensioenregeling. Hierbij worden ook de beleggingsovertuigingen van het fonds en de omgeving waarin het fonds zich bevindt meegenomen. Ons MVB-beleid draagt hieraan bij door een positieve bijdrage aan duurzaamheid te leveren en door het vermijden van risico's die kunnen resulteren in financiële - en/of reputatieschade.

Een uitgebreide toelichting waarom wij deze standpunten belangrijk vinden en hoe de interne organisatie rondom MVB is georganiseerd is te vinden in het **MVB-beleid**.

Duurzaamheidsambitie BPFL

1. BPFL streeft naar het vermijden van negatieve maatschappelijke impact.

We vinden het belangrijk om ernstige schendingen aan het milieu en de maatschappij te vermijden. Dit impliceert uitsluitingen op specifieke gronden en een best-in-class beleid voeren waar mogelijk, bijvoorbeeld door het gebruik van ESG-ratings. Daarnaast proberen we veranderingen te realiseren door te stemmen op aandeelhoudervergaderingen en de dialoog aan te gaan met partijen waar ruimte voor verbetering is.

2. Per 2050 moeten alle beleggingen klimaatneutraal zijn, conform het door BPFL onderschreven klimaatakkoord.

We zien dat klimaatverandering een ongekende uitdaging vormt voor de wereldwijde samenleving met grote negatieve effecten voor de samenleving. Daarnaast kunnen deze negatieve effecten ook tot waardedalingen van beleggingen leiden. We weten dat onze deelnemers het klimaatthema belangrijk vinden en van mening zijn dat het pensioenfonds hieraan een bijdrage moet leveren.

3. Het pensioenfonds richt specifiek de aandacht op de thema's Arbeid en Klimaat. Daarom streven we naar een bijdrage aan de volgende SDG's:
    - SDG 7: Betaalbare en duurzame energie
    - SDG 8: Waardig werk en economische groei
    - SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
    - SDG 13: Klimaatactie

We willen meer beleggen in bedrijven die een positieve bijdrage leveren en minder beleggen in bedrijven die een negatieve bijdrage leveren aan deze SDG's.

MVB risicobeheercyclus

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van de **beleggingscyclus**. BPFL houdt hierbij rekening met duurzaamheidsrisico's, waaronder financiële, reputationele en operationele risico's. Deze risico's worden nauwkeurig geëvalueerd en beheerd tijdens elke fase van de **risicobeheercyclus**.

Op basis van de geïdentificeerde risico's, maakt BPFL gerichte beleggingskeuzes. Het streven is om te investeren in lijn met de MVB-doelstellingen en de risicotolerantie van BPFL, met zo weinig mogelijk concessies op belangrijke beleggingsaspecten zoals rendement en diversificatie. Een verdere toelichting op de risicobeheercyclus en de risicohouding van BPFL staat beschreven in het MVB-beleid van BPFL.

MVB-instrumenten om BPFL's duurzaamheidsdoelstellingen te behalen

Om MVB-doelstellingen te behalen maakt BPFL gebruik van de volgende instrumenten.

Sturen op duurzaamheidsthema's

BPFL wil beleggen in oplossingen die positief bijdragen aan de duurzaamheidsthema's die het heeft gekozen. Dit doet het door zich te richten op beleggingen die bijdragen aan de door BPFL gekozen SDG's en de duurzaamheidsthema's arbeid en klimaat. Bij het selecteren van beleggingen kijkt BPFL naar de volgende criteria:

- De belegging draagt bij aan verdere verduurzaming van de portefeuille en de MVB-doelen van BPFL;
- De belegging levert een positieve bijdrage aan Betaalbare en duurzame energie, Eerlijk werk en economische groei, Verantwoorde consumptie en productie en Klimaatactie;
- De belegging resulteert niet in een verslechtering van het risico/rendementsprofiel; en
- De belegging past binnen het risicobeheer van BPFL.

Daarnaast wil BPFL voorkomen dat de beleggingen negatieve impact hebben op verschillende duurzame aspecten. BPFL houdt daar rekening mee in de selectie van beleggingen en monitort dit regelmatig.

MVB-integratie

Bij het selecteren van externe vermogensbeheerders en beleggingsinstellingen houdt BPFL rekening met hoe zij duurzaamheid in hun beleggingsproces integreren. Het is belangrijk dat duurzaamheid een geïntegreerd onderdeel is van de aanpak van deze partijen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken of de beleggingsinstellingen een **Best-in-Class** methode hanteren, gebruikmaken van **duurzame benchmarks**, een CO_2e-reductiepad volgen en of de duurzaamheidsfocusthema's voldoende aandacht krijgen.

Actief aandeelhouderschap

Dialoog BPFL voert de dialoog met bedrijven en externe managers om de klimaatverandering onder de aandacht te brengen en de algemene standaarden binnen een bedrijfstak of keten te verbeteren. Voor sommige dialogen werkt BPFL samen met andere partijen (bijvoorbeeld **Platform Living Wage Financials** en **Climate Action 100+**).

Stemrecht BPFL oefent zijn stemrecht uit om duidelijk te maken wat zij vindt van de manier waarop ondernemingen in de portefeuilles met MVB-kwesties omgaan. Daarbij ligt de focus op de duurzaamheidsthema's van BPFL.

Class Actions Als actieve aandeelhouder komt BPFL samen met andere beleggers in actie bij (vermoeden van) wanbestuur, zoals fraude, corruptie en omkoping binnen een bedrijf. BPFL laat zich dan bijstaan door partijen die gespecialiseerd zijn in **class actions**.

Screening

De bedrijven waarin BPFL belegt moeten voldoen aan de Global Compact Principles (**UNGCP**) en de OESO-richtlijnen. Deze richtlijnen zijn opgesteld door de Verenigde Naties en hebben betrekking op het naleven van kernwaarden op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en (anti-)corruptie. Indien BPFL constateert dat één van de (sub)portefeuilles direct belegt in bedrijven die handelen in strijd met deze principes, gaat BPFL via de fiduciaire vermogensbeheerder in dialoog met deze bedrijven.

Uitsluitingen

BPFL wil alleen beleggen in bedrijven en/of landen die voldoen aan de MVB-overtuigingen van BPFL. Daarom sluiten BPFL bedrijven uit die de grootste negatieve impact hebben op het klimaat binnen hun sector. Daarnaast worden bedrijven en landen uitgesloten die betrokken zijn bij ernstige schendingen van mensenrechten en andere ethische criteria. Bij het uitsluiten van landen richten BPFL zich op staatsobligaties en staatsgerelateerde bedrijven, maar niet op alle bedrijven binnen die landen.

3 | STUREN OP BROEIKASGAS REDUCTIE

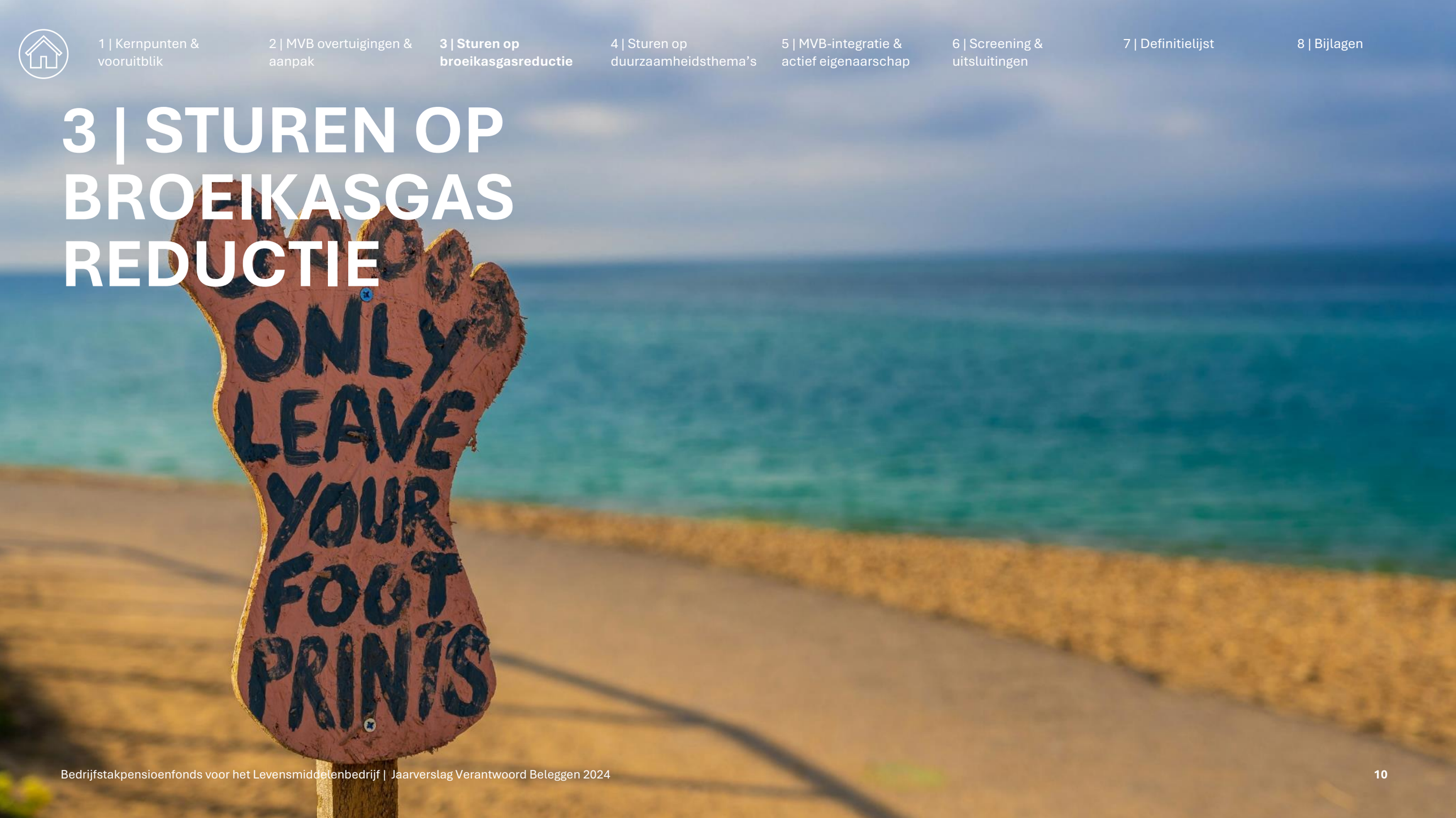

Onderweg naar Parijs: klimaatneutraal in 2050

BPFL ondersteunt de doelstelling van **het Akkoord van Parijs** om de uitstoot van schadelijke broeikasgassen wereldwijd terug te dringen en daarmee de negatieve impact op het klimaat te beperken en uiteindelijk zelfs te voorkomen. De gemeten emissie wordt uitgedrukt in CO_2-equivalenten (**CO_2e**). BPFL richt zich op drie hoofdzaken:

- Het reduceren van de CO_2e in de portefeuille naar net zero in 2050. Het doel is uiteindelijk klimaatneutraal te zijn;
- Inzicht hebben in de blootstelling naar mogelijke '**stranded assets**'; en
- Het vermijden van beleggingen in CO_2e-intensieve bedrijven zoals kolenmijnen.

De tabel en figuur op deze pagina tonen de emissie van bedrijven in de meetbare beleggingsportefeuille gedurende 2024 en laten zien hoe de portefeuille heeft gepresteerd ten opzichte van de brede markt (benchmark). De benchmark is gebaseerd op de portefeuilleallocatie van BPFL, waarbij wordt gerekend met 'grijze' marktbenchmarks zonder integratie van duurzaamheid.

Qua emissies wordt onderscheid gemaakt in scope 1, 2 en 3. Scope 1 betreft directe emissies van broeikasgassen door eigen bronnen binnen de organisatie. Scope 2 omvat indirecte emissies van broeikasgassen, veroorzaakt door de opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte. Scope 3 omvat indirecte emissies veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van andere organisaties in de productieketen. Het betreft dan uitstoot door bronnen die niet in het bezit zijn van de eigen organisatie en waar ze ook geen directe invloed op kan uitoefenen.

De tabel laat zien dat de beleggingen van BPFL beduidend minder CO_2e hebben uitgestoten ten opzichte van de brede markt. In **bijlage VI** is een toelichting opgenomen hoe de emissiedata tot stand is gekomen.

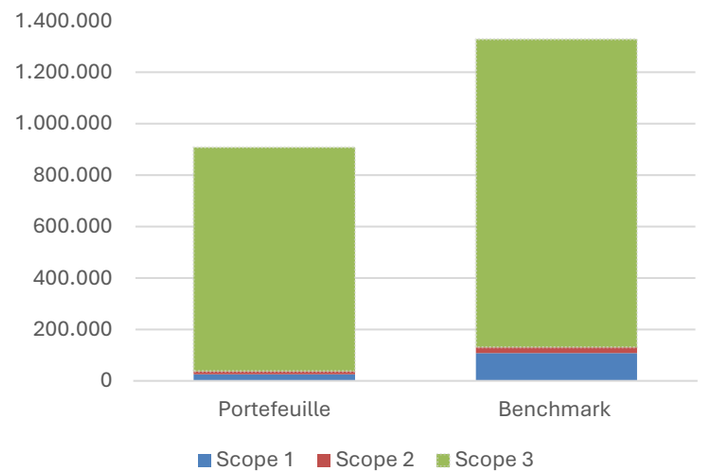

Figuur 1. Absolute CO_2 emissies (in tonnen) van de meetbare beleggingsportefeuille in 2024 vergeleken met de benchmark. De benchmark is opgebouwd uit de standaard benchmark per beleggingscategorie zonder duurzaamheidsoverwegingen. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor CO_2-emissies worden berekend. Bron: ISS

		2024			2023		
Metriek	*Eenheid*	Portefeuille	Benchmark	Verschil	Portefeuille	Benchmark	Verschil
Coverage	*weging op basis van marktwaarde*	98%	100%		99%	99%	
Scope 1 & 2 emissie	*ton CO_2e*	37.526	130.156	**-71%**	42.042	141.263	**-70%**
Scope 1, 2 & 3 emissie	*ton CO_2e*	908.519	1.328.362	**-32%**	913.759	1.336.682	**-32%**
Relatieve CO2e voetafdruk	*ton CO_2e (scope 1 & 2) per euro mln.*	14	45	**-69%**	18	63	**-71%**

Tabel 1. CO_2 -emissies (absoluut en relatief) van de meetbare beleggingsportefeuille en de benchmark in 2023 en 2024, inclusief het procentuele verschil hiertussen. De informatie is uitgesplitst naar scope 1, scope 2 en scope 3. De dekking (coverage) geeft het percentage beleggingen weer waarvan de CO_2-data beschikbaar was. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor CO_2-emissies worden berekend. Bron: ISS

Relatieve CO_2e voetafdruk van de beursgenoteerde portefeuille

BPFL wil voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs, dat uitgaat van een stapsgewijze afname van CO_2e. Daarom volgt BPFL het pad van de Paris Aligned Benchmark (PAB).

Figuur 2 laat zien hoe de relatieve CO_2e voetafdruk van het beursgenoteerde deel van de portefeuille zich heeft ontwikkeld vanaf 2019. Ook wordt de ontwikkeling van het PAB reductiepad van 2019 tot 2050 getoond, waarbij als startpunt de relatieve CO_2e voetafdruk van de portefeuille met grijze (niet duurzame) benchmarks wordt gehanteerd.

De grafiek laat zien dat de relatieve CO_2e voetafdruk van de beursgenoteerde beleggingsportefeuille voorloopt op het reductiepad van de PAB.

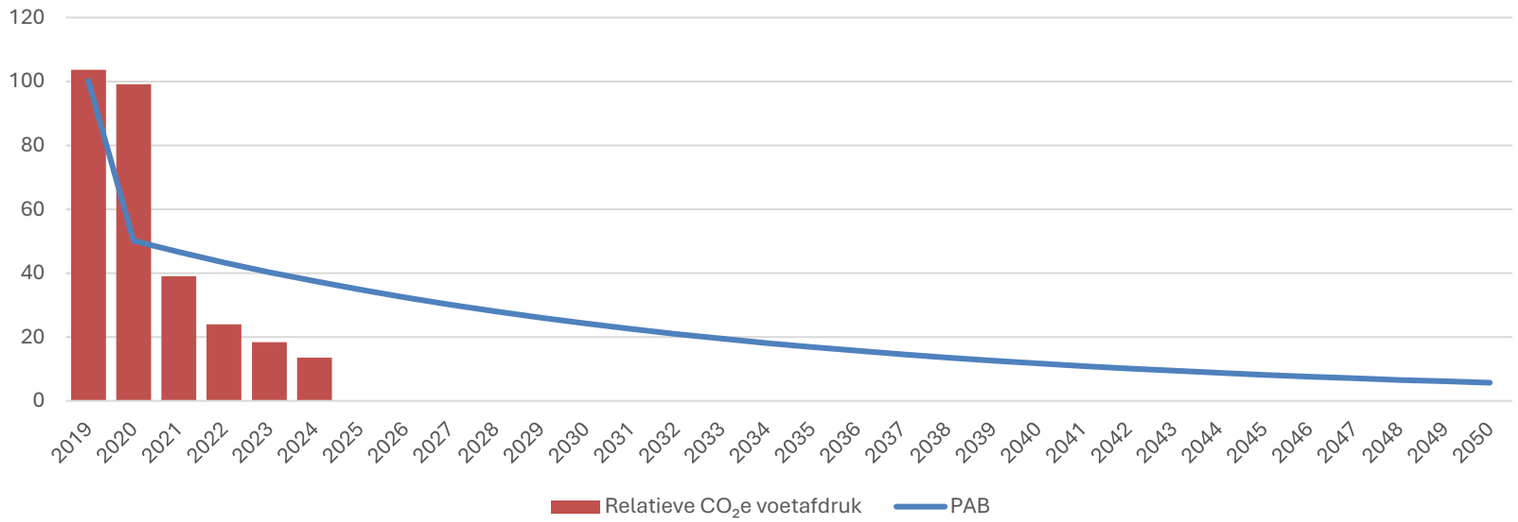

Figuur 2. De staven toont de relatieve CO_2-voetafdruk (per miljoen euro geïnvesteerd) van de meetbare beleggingsportefeuille van begin 2019 tot en met eind 2024. Als startpunt is in 2019 de standaard benchmark zonder duurzaamheidsdoelstellingen genomen. De benchmarklijn geeft het reductieplan van de Paris Aligned Benchmark weer van 2019 tot 2050. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor CO_2-emissies worden berekend. Bron: ISS

Financiële impact door fysieke klimaatrisico's

Als de wereldwijde klimaatdoelstellingen niet worden behaald, kan het aantal overstromingen, droogtes en stormen toenemen. BPFL heeft een inschatting gemaakt van de mogelijke financiële gevolgen hiervan. Een analyse van het beursgenoteerde deel van de beleggingsportefeuille, op basis van data van ISS, laat zien dat fysieke klimaatrisico's kunnen leiden tot een verlies van circa € 10,9 miljoen (circa 0,2% is van de beleggingen). Dit risico komt met name door de beleggingen in de sectoren Discr. Consumptiegoederen (27%), Financiële diensten (15%) en Industrieel (12%).

Metriek	*Eenheid*	Portefeuille
Financiële impact in beursgenoteerde portefeuille	*in € miljoen*	10,9
Financiële impact	*in % van de meetbare portefeuille*	0,2%
Top 3 van sectoren waarbinnen het risico zich manifesteert	*GICS sectoren*	1. Discr. Consumptiegoederen (27%) 2. Financiële diensten (15%) 3. Industrieel (12%)

Tabel 2: analyse uitgevoerd op het meetbare deel van de beleggingsportefeuille per eind 2024. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor de fysieke klimaatrisico's worden berekend. Bron: ISS

4 | STUREN OP DUURZAAMHEIDS THEMA'S

Sturen op duurzaamheidsthema's

BPFL richt zich op beleggingen die een positieve bijdrage leveren aan de duurzaamheidsthema's arbeid en klimaat. Voor beleggingen op de beurs kijkt BPFL vooral naar de positieve en negatieve bijdrage van de beleggingen op de geselecteerde SDG's: SDG 7 (Betaalbare en duurzame energie), SDG 8(Eerlijk werk en economische groei), SDG 12(Verantwoorde consumptie en productie) en SDG 13(Klimaatactie). Voor de alternatieve beleggingen zoals hypotheken, niet-genoteerd vastgoed, direct lending, en niet-genoteerde infrastructuur kijkt BPFL naar andere indicatoren, passend bij de duurzaamheidsthema's.

SDG bijdrage van de beursgenoteerde portefeuille

In de beursgenoteerde portefeuille worden alle beleggingen in aandelen, bedrijfsobligaties en beursgenoteerd vastgoed beoordeeld op hun **SDG-bijdrage**. Figuur 3 laat de positieve en negatieve bijdragen van de beursgenoteerde portefeuille van BPFL op de focus SDG's in 2024 zien.

In totaal heeft de beursgenoteerde portefeuille een netto bijdrage op de focus SDG's geleverd van €909 miljoen.

Hoewel de beleggingen van BPFL netto een positieve bijdrage leveren aan de focus SDG's, benadrukt de hoeveelheid negatieve bijdrage het belang van verdere verduurzaming binnen de portefeuille.

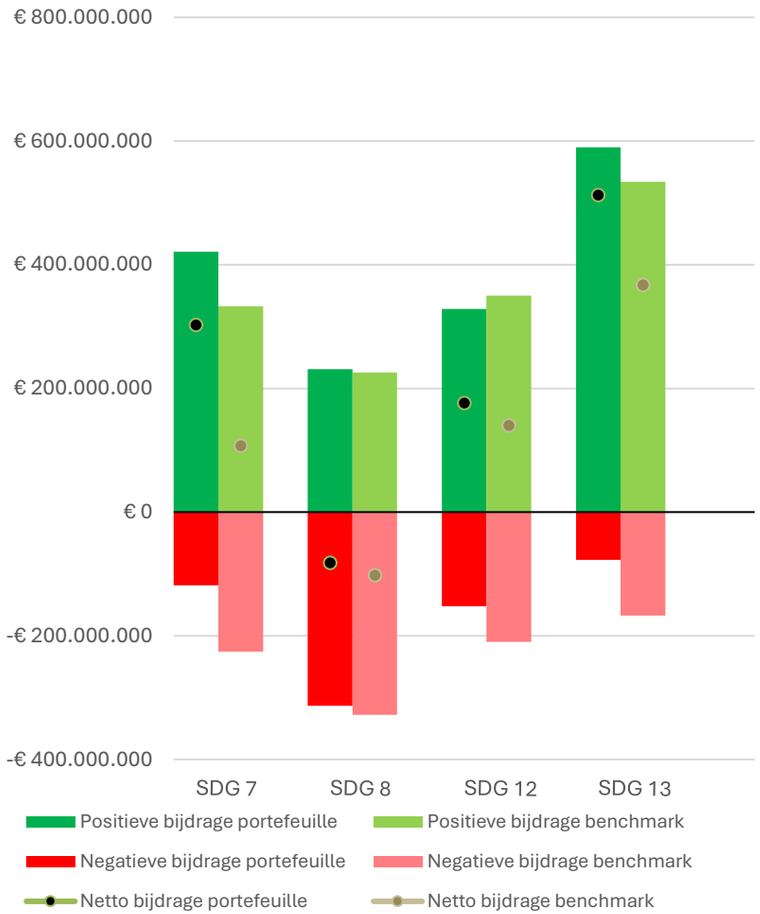

Figuur 3. De grafiek toont de positieve, negatieve en netto bijdrage in € van de meetbare portefeuille. De benchmark is opgebouwd uit de standaard benchmark per beleggingscategorie zonder duurzaamheidsoverwegingen. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor CO_2-emissies worden berekend. Bron: ISS

Groene staatsobligaties voor een positieve bijdrage aan het klimaat

Een significant deel van de beleggingsportefeuille van BPFL is belegd in staatsobligaties van Europese kernlanden zoals Nederland, Duitsland en Frankrijk. Het geld dat deze landen ophalen met deze staatsobligaties kan in principe voor alle doeleinden worden gebruikt. In het geval van een **groene obligatie**, mag de opbrengst van de obligatie echter uitsluitend worden gebruikt om specifieke duurzame milieuprojecten te financieren. Op vergelijkbare wijze bestaan er **sociale** en **duurzame obligaties**.

BPFL belegt in dergelijke staatsobligaties. Per eind 2024 was circa 27% (€273 miljoen) van de in euro genoteerde staatsobligaties in de portefeuille een groene, sociale of duurzame obligatie.

Verduurzamen van vastgoed

De vastgoedsector is de afgelopen jaren steeds meer gericht op duurzaamheid. Gebouwen worden energie-efficiënter gemaakt met slimme technologieën en er is aandacht voor CO_2-reductie. Duurzame energiebronnen worden geïntegreerd in gebouwen. Deze ontwikkelingen dragen bij aan een milieuvriendelijkere en toekomstbestendige vastgoedsector, met economische voordelen voor eigenaren en gebruikers.

Naast klimaatgerelateerde aspecten richt de vastgoedsector zich steeds meer op sociale aspecten van MVB. Er is aandacht voor het creëren van inclusieve gemeenschappen, betaalbaar wonen, toegankelijkheid voor mensen met een beperking en het stimuleren

van lokale werkgelegenheid. Dit draagt bij aan een sociaal verantwoorde en gezonde samenleving.

Bij het selecteren van vastgoedfondsen houdt BPFL rekening met deze duurzaamheidsaspecten. BPFL richt zich met name op duurzaamheidsscores zoals de Global Real Estate Sustainability Benchmark (**GRESB**).

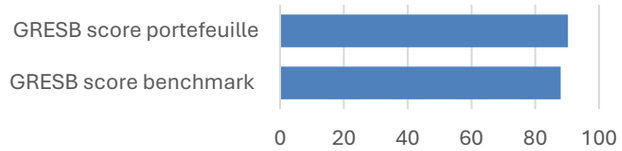

Figuur 4. De gemiddelde GRESB-duurzaamheidsscore per eind 2024 voor de niet-genoteerde vastgoedbeleggingen in de portefeuille versus de peer group. De peer group is samengesteld op basis van vergelijkbare vastgoedfondsen, gesorteerd op locatie en type eigendom, met een minimum van zes vastgoedfondsen.

Gemiddeld hebben de niet-genoteerde vastgoedbeleggingen in de portefeuille van BPFL een GRESB score van 90. Dit is hoger dan vergelijkbare vastgoedfondsen (88).

Focus op klimaat binnen hypotheken

BPFL belegt ook in Nederlandse hypotheekfondsen. BPFL vindt het belangrijk om ook via deze beleggingen een positieve bijdrage te leveren aan het klimaat. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbieden van **duurzaamheidsdepots**. BPFL let erop dat deze depots actief worden aangeboden. Ook is het wenselijk als hypotheekbeheerders tools aanbieden aan hun klanten om hen te helpen bij het verduurzamen van hun huis, zoals kosten-baten analyses voor duurzame investeringen en hulp bij het vinden van geschikte aannemers en installateurs.

Een belangrijke metriek waarop de duurzaamheid van een hypotheekbeheerder wordt gemeten is het energielabel van de woningen waaraan de hypotheken zijn gekoppeld. Onderstaande grafiek toont de energielabelverdeling van de portefeuille ten opzichte van de brede Nederlandse markt. Hieruit valt te concluderen dat de hypotheekbeleggingen van BPFL minder duurzaam zijn dan de Nederlandse markt. Op dit moment spreekt BPFL via de fiduciair vermogensbeheerder veel met de externe hypotheekbeheerders over wat zij kunnen doen op het gebied van duurzaamheid. Op dit vlak worden geleidelijk verdere stappen gezet.

Energielabelverhouding portefeuille vs. de Nederlandse markt

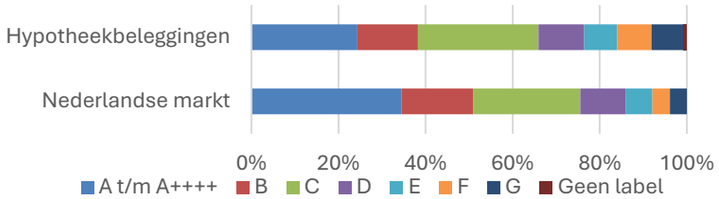

Figuur 5. Energielabels van woningen gekoppeld aan hypotheken in de portefeuille per eind 2024 (in percentages) vergeleken met de meest recente data van de algemene Nederlandse markt (per eind 2023). Bron: Compendium voor de Leefomgeving (CLO).

Duurzaamheid binnen directe leningen

BPFL belegt in directe onderhandse leningen (**Direct Lending**) met behulp van gespecialiseerde vermogensbeheerders. Deels belegt BPFL in de categorie middels fondsen met een eindige looptijd. Geleidelijk wordt de allocatie in deze categorie omgezet naar één fonds zonder een eindige looptijd.

Duurzaamheidsaspecten zijn belangrijk binnen de categorie. De Direct Lending beheerder van het fonds waar BPFL geleidelijke alle allocaties in deze categorie zal onderbrengen beoordeelt of een lening moet worden afgewezen vanwege duurzaamheidsrisico's, of dat een positieve bijdrage aan de duurzaamheidsthema's van BPFL juist een reden is om de lening te verstrekken.

Steeds vaker bevatten leenvoorwaarden concrete afspraken over duurzaamheidsdoelstellingen, ontworpen om bedrijven te stimuleren hun prestaties op vooraf vastgestelde doelen te verbeteren.

Om bedrijven te stimuleren deze doelstellingen te halen, bieden Direct Lending beheerders hun kredietnemers financiële prikkels in de vorm van een korting op de rentelast. Als een portefeuillebedrijf voldoet aan de afgesproken duurzaamheidsdoelstellingen, kan de te betalen rente bijvoorbeeld met 0,05% of 0,10% dalen.

Inmiddels heeft 32% van de uitstaande onderhandse leningen in het fonds zonder eindige looptijd een dergelijke duurzaamheidsdoelstelling afgesproken en wordt met 22% van de bedrijven met uitstaande leningen het gesprek gevoerd om MVB KPI's toe te voegen aan de leningsvoorwaarden.

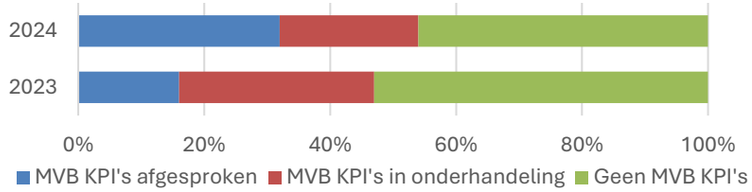

Figuur 6. Percentage onderhandse leningen per eind 2024 met duurzaamheids-doelstellingen, percentage dat deze duurzaamheidsdoelstellingen heeft bereikt, en percentage zonder duurzaamheidsdoelstellingen. Bron: Van Lanschot Kempen.

5 | MVB-INTEGRATIE & ACTIEF EIGENAARSCHAP

MVB-integratie & actief eigenaarschap voor een duurzame basis

Met Best-in-class beleggen de duurzame bedrijven selecteren

Waar mogelijk hanteert BPFL een '**best-in-class**' aanpak. Hiermee streeft BPFL ernaar alleen te beleggen in ondernemingen die goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. **Goed ondernemingsbestuur** is daarvan een belangrijk onderdeel.

41% van de beleggingsinstrumenten waarin BPFL is belegd hanteert een Best-in-Class beleid. Voor de komende jaren zet BPFL zich in om dit percentage stap voor stap te verhogen.

De selectie van ondernemingen die goed scoren op MVB-gebied wordt bepaald op basis van '**ESG-ratings**'.

De ESG-rating is een belangrijke indicator bij de keuze met welke bedrijven een gesprek wordt gevoerd om te werken aan hun duurzaamheid. Aan de hand van het Best-in-Class beleid worden bedrijven met lagere ratings uit de portefeuille verwijderd.

Figuur 7 laat zien dat het aantal beleggingen met een lage ESG-rating (B of CCC) zeer beperkt is.

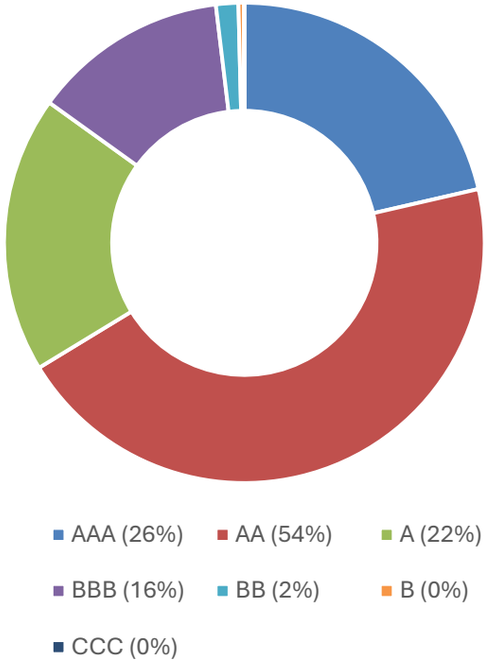

Figuur 7. ESG-beoordelingen van beleggingen in de meetbare portefeuille per eind 2024. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen waarvoor CO_2-emissies worden berekend. Bron: MSCI.

In gesprek met bedrijven voor een duurzamere wereld

De door BPFL aangestelde vermogensbeheerders gaan namens BPFL de dialoog aan met bedrijven om aan te geven wat BPFL belangrijk vindt. BPFL wil op deze manier bedrijven aansporen om positieve veranderingen te realiseren. Deze gesprekken worden ook wel **engagement** genoemd.

De engagement-activiteiten worden op drie verschillende lagen gevoerd:

1. engagement via de fiduciair vermogensbeheerder van BPFL;
2. engagement via de beheerders van de beleggingsinstrumenten waarin BPFL belegt;
3. engagement door aansluiting bij engagement-initiatieven (bijv. **Climate Action 100+**).

1. Engagement door de fiduciair vermogensbeheerder

Het **fiduciair vermogensbeheer** van BPFL is uitbesteed aan Van Lanschot Kempen. Van Lanschot Kempen ondersteunt BPFL in het integreren van duurzaam beleggen, waar engagement deel van uitmaakt.

In 2024 is de fiduciair vermogensbeheerder van BPFL in gesprek gegaan met de vermogensbeheerders waarin wordt belegd, en heel gericht met een aantal bedrijven in de beleggingsportefeuille. In samenwerking met andere beleggers is met in totaal 103 bedrijven een dialoog aangegaan. Niet al deze bedrijven zitten nu de portefeuille van BPFL.

Bijlage II toont een overzicht van de engagements die zijn uitgevoerd door de fiduciair vermogensbeheerder namens BPFL, per onderwerp (Ecologie, Sociaal, Governance). Een specifiek voorbeeld van de inhoud van een dergelijke dialoog door de fiduciair manager is in het kader op deze pagina weergegeven.

Anglo American: engagement op biodiversiteit

De mijnbouwsector is berucht vanwege de negatieve impact van de sector op de biodiversiteit, het klimaat en externe stakeholders. Binnen deze sector onderscheidt Anglo American zich als koploper op het gebied van CO2-reductie en biodiversiteitsmaatregelen: de onderneming kan wijzen op een volledig duurzame elektriciteitsvoorziening in alle bedrijfsactiviteiten in Zuid-Amerika als belangrijk voorbeeld van een serieuze aanpak. Anglo American streeft ook naar een reductie van de nadelige impact van de mijnbouwactiviteiten op de biodiversiteit in omliggende gebieden. Het door het bedrijf geformuleerde doel is een netto positieve impact (NPI) op de biodiversiteit in 2030.

In de dialoog door de fiduciair manager met Anglo American in 2024 lag de nadruk vooral op inzicht in de gehanteerde meetmethoden en benchmarks voor de biodiversiteitsdoelen. Uitgebreid is gesproken over de uitdagingen waarmee het meten van biodiversiteit, het verzamelen van gegevens en het formuleren van wetenschappelijk onderbouwde maatstaven gepaard gaat. Ook waterverbruik en bodemsanering kwamen aan de orde.

De onderneming streeft ernaar in 2025 de gehanteerde werkwijzen volledig af te stemmen op de sectornorm voor afval. Anglo American heeft verder een reductiedoelstelling van 50% geformuleerd voor het verbruik van zoet water uit de grond, maar kon zich vinden in de zorg van de fiduciair managers dat dat nie voldoende ist.

Anglo American is een onderdeel van het Northern Trust Emerging Markets ESG Leaders SDG Index Fund

Bron: VLK IM

2. Engagement door beleggingsfondsen en -mandaten

De fiduciaire vermogensbeheerder heeft namens BPFL gesprekken gevoerd met de externe vermogensbeheerders die het vermogen beheren. Doel van de gesprekken was om te beoordelen of het MVB-beleid dat zij voeren in lijn is met het MVB-beleid van BPFL.

Voor circa 51% van het vermogen voeren de externe vermogensbeheerders namens BPFL engagement uit op de bedrijven waarin wordt belegd.

3. Gezamenlijk het gesprek aangaan met ondernemingen

BPFL is via de fiduciaire vermogensbeheerder aangesloten bij Climate Action 100+. Via dit samenwerkingsverband gaat een grote groep vermogensbeheerders en eigenaren de dialoog aan met bedrijven in CO_2-intensieve sectoren. Het gaat om 166 bedrijven die verantwoordelijk zijn voor 80% van de wereldwijde industriële emissie.

Het doel is om de opwarming van de aarde te beheersen en de transitie te maken naar een klimaatneutrale economie. Climate Action 100+ wil het bestuurlijk raamwerk van bedrijven verbeteren, en de manier waarop zij over klimaat(plannen) rapporteren.

BPFL is via de fiduciaire vermogensbeheerder ook aangesloten bij Nature Action 100. Dit is een wereldwijd engagementinitiatief dat zich richt op het stimuleren van ambitie en actie bij bedrijven om natuur- en biodiversiteitsverlies om te keren. Investeerders die deelnemen aan het initiatief gaan in gesprek met bedrijven in sectoren die hierbij belangrijk worden beschouwd.

Invloed uitoefenen door te stemmen

BPFL wil ondernemingen aanzetten tot een duurzamer beleid door middel van stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Hoog op de agenda staan onderwerpen zoals een rechtvaardig beloningsbeleid, het bevorderen van goede arbeidsomstandigheden en het respecteren van mensenrechten.

BPFL stemde via de extern vermogensbeheerders in 26% van de stemmingen tegen de voorstellen van het management. Deze voorstellen betroffen zaken als overnamebeschermingen, reorganisaties, vergoedingen van het management, aandelenuitgiften en MVB-onderwerpen.

BPFL stemde relatief vaak tegen voorstellen van andere aandeelhouders, vooral als deze voorstellen een negatieve impact zouden hebben op de duurzaamheidsthema's van BPFL.

De tabel in bijlage III toont een gedetailleerd overzicht van het stemgedrag per beleggingsfonds en -mandaat.

6 | SCREENING & UITSLUITINGEN

Screening & uitsluitingen om nadelige effecten van beleggen te voorkomen

Wettelijke uitsluitingen van landen en/of bedrijven

BPFL wil niet beleggen in bedrijven of landen waarvoor een wettelijk besluit tot een handelsembargo door de Europese Unie (EU Sanctielijst) of de Verenigde Naties (VN Veiligheidsraad Sanctielijst) is afgegeven.

Ook wil BPFL niet beleggen in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie of verkoop van **controversiële wapens**. Alleen als er binnen beleggingsfondsen voor een heel klein deel belegd wordt in deze wapens is dit wettelijk gezien geoorloofd. BPFL heeft geen beleggingen in ondernemingen die in verband worden gebracht met controversiële wapens.

Uitsluiten van controversiële landen

Hoewel sommige landen niet op een sanctielijst staan en het mogelijk is om erin te beleggen, kan BPFL er toch voor kiezen om dit vanuit duurzaamheidsredenen niet te doen.

BPFL heeft een **landenbeleid** opgesteld om te bepalen waarin wel en niet kan worden belegd. Dit beleid houdt rekening met ESG-factoren die bepalen of een land als belegbaar wordt beschouwd. Als een land door het landenbeleid als niet-belegbaar wordt geclassificeerd, wenst BPFL hier niet in te beleggen. Dit betekent dat BPFL binnen die landen niet belegt in staatsobligaties of staatsgerelateerde bedrijven. Bedrijven in die landen die niet staatsgerelateerd zijn kunnen echter nog steeds worden opgenomen in de beleggingsportefeuille.

Screenen van bedrijven die maatschappelijke normen ernstig overschrijden

BPFL wil niet beleggen in bedrijven die ernstige negatieve impact veroorzaken op de maatschappij. Als een bedrijf dit toch doet, kiest BPFL ervoor om het bedrijf uit te sluiten. Om dergelijke bedrijven te identificeren worden de UN Global Compact Principles (**UNGCP**) als maatstaf gebruikt.

Ondernemingen die negatief scoren op de UNGCP moeten doorgaans kosten maken om schade te herstellen, onder andere door juridische claims. Het overschrijden van deze normen heeft naast maatschappelijke en reputationele gevolgen dus vaak ook financiële gevolgen.

In de onderstaande figuur is te zien dat per eind 2024 niet is belegd in ondernemingen met schendingen van de UN Global Compact Principles.

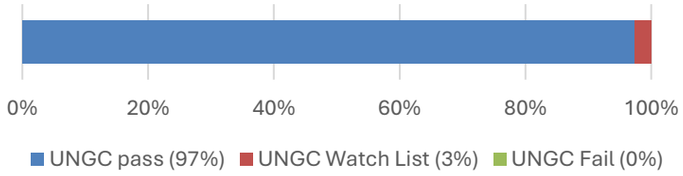

Figuur 8. Percentage beleggingen in de beursgenoteerde portefeuille die voldoen aan, risico lopen op schending van, of niet voldoen aan de UN Global Compact Principles (UNGCP) per eind 2024. Bijlage I bevat een overzicht van de beleggingen die hierop worden getoetst. Bron: MSCI

Uitsluiten van bedrijven om negatieve effecten op de duurzaamheidsthema's te voorkomen

BPFL heeft als doel om de negatieve impact van haar beleggingen op het milieu en de maatschappij te vermijden en het risico op waardevermindering te voorkomen. Daarom is er een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste (potentiële) negatieve effecten met betrekking tot de duurzaamheidsthema's van BPFL. Een voorbeeld van zo'n negatief effect is tabaksconsumptie.

Roken brengt ernstige schade toe aan de gezondheid en daarom heeft BPFL besloten niet te willen beleggen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie en/of verkoop van tabak en tabak gerelateerde producten. BPFL heeft geen beleggingen in ondernemingen die inkomsten halen uit tabak.

Ook bedrijven die actief zijn in het mijnen van kolen of het opwekken van energie uit kolen sluit BPFL uit, vanwege de negatieve impact op het klimaat. De uiteindelijke lijst met landen en bedrijven waar BPFL niet in wenst te beleggen, oftewel de **uitsluitingslijst**, is gepubliceerd op de **website** van BPFL.

7 | DEFINITIELIJST

Definitielijst

Actief eigenaarschap
Actief eigenaarschap verwijst naar de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van een investeerder bij het beheren en beïnvloeden van de (ESG-) prestaties van een bedrijf waarin wordt geïnvesteerd. Het houdt in dat de investeerder niet alleen passief toekijkt, maar actief deelneemt aan de besluitvorming en de strategie van het bedrijf.

Akkoord van Parijs
Een in december 2015 ondertekende internationale overeenkomst met als doel klimaatverandering tegen te gaan en de investering in een duurzame koolstofarme toekomst te versnellen. De centrale doelstelling is om de wereldwijde stijging van de temperatuur ruim onder 2 graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële niveau te houden en om een inspanning te leveren die temperatuurstijging te beperken tot niet meer dan 1,5 graden.

Beleggingscyclus
Het proces waarbij BPFL zijn beleggingsstrategie bepaalt en uitvoert om rendement te genereren en aan toekomstige pensioenverplichtingen te voldoen. Dit omvat verschillende fasen, waaronder het vaststellen van doelstellingen, het selecteren van beleggingen, het monitoren van de prestaties en het periodiek herzien van de strategie.

Best-in-class
Best-in-class beleggen is een aanpak waarbij wordt gestreefd naar het selecteren van de best presterende bedrijven binnen een bepaalde sector of industrie. Bij MVB is het doel om te investeren in bedrijven die goed scoren op het gebied van duurzaamheid, maatschappelijke impact en een goed ondernemingsbestuur. De selectie van ondernemingen die goed scoren op MVB-gebied wordt bepaald op basis van 'ESG-ratings'.

Class actions
Collectieve rechtszaken of massaschadeclaims die kunnen worden aangespannen als er duidelijke aanwijzingen zijn van (non-) financiële schade door wanbestuur.

Climate Action 100+
Climate Action 100+ is een wereldwijde coalitie van meer dan 500 institutionele beleggers die druk uitoefent op grote vervuilende bedrijven om ambitieuze klimaatdoelstellingen te stellen en actie te ondernemen om klimaatverandering tegen te gaan.

CO_2e
Een eenheid voor de impact van een broeikasgas, aangegeven als de hoeveelheid CO_2 met een equivalent effect op de opwarming van de aarde. De hoeveelheid CO_2 wordt gewoonlijk uitgedrukt in ton. Een ton is equivalent aan 1000 kg.

CO_2-intensiteit
Dit is een maatstaf die aangeeft hoeveel CO_2-uitstoot er plaatsvindt per eenheid van productie, activiteit of economische waarde. Het wordt vaak gebruikt om de milieuprestaties van bedrijven of sectoren te meten en te vergelijken. Een hoge CO_2-intensiteit geeft aan dat er veel CO_2-uitstoot is in verhouding tot de hoeveelheid geproduceerde goederen of diensten.

Controversiële wapens
Wapens met een onevenredig groot en nietsontziend effect op burgers, soms nog jaren nadat er aan een conflict een einde is gekomen, worden doorgaans aangemerkt als controversieel. In de meeste gevallen zijn dit antipersoonsmijnen, kernwapens, clusterwapens, biologische en chemische wapens, verarmd uranium en munitie van witte fosfor. De meeste wapens die als controversieel worden gezien vallen onder internationale verdragen zoals het verdrag over clustermunitie en het verdrag over het verbod op antipersoonsmijnen.

De Nederlandsche Bank
DNB is de centrale bank van Nederland en bewaakt de financiële stabiliteit. DNB stimuleert duurzaam beleggen en moedigt het financiële instellingen aan om duurzaamheid te integreren in hun beleid.

Direct Lending
Direct Lending is een vorm van beleggen waarbij investeerders rechtstreeks leningen verstrekken aan bedrijven, zonder tussenkomst van een traditionele bank. In plaats van geld te lenen van een bank, kunnen bedrijven leningen aangaan bij individuele beleggers of fondsen. Dit biedt bedrijven meer flexibiliteit en toegang tot financiering, terwijl beleggers potentieel aantrekkelijke rendementen kunnen behalen.

Duurzaamheidsdepot
Een duurzaamheidsdepot bij hypotheken is een regeling waarmee consumenten extra geld kunnen lenen om hun woning duurzamer te maken. Met maximaal € 25.000 of 6% van de woningwaarde

kunnen ze bijvoorbeeld isolatie, dubbel glas, HR-ketels, warmtepompen en zonnepanelen installeren. Het doel is om energieverbruik te verminderen en bij te dragen aan het klimaat.

Duurzame benchmarks
Duurzame benchmarks zijn indices die de prestaties van duurzame beleggingen meten. Ze bestaan uit financiële instrumenten van bedrijven die voldoen aan duurzaamheidscriteria. Beleggers gebruiken ze om duurzaamheid in hun beleggingen te integreren en te vergelijken met traditionele indices.

Duurzame obligaties
Duurzame obligaties (ook bekend als sustainable bonds) omvatten t.o.v. **groene obligaties** een breder scala aan duurzaamheidsdoelen. Naast milieuaspecten kunnen de opbrengsten van duurzame obligaties ook worden gebruikt voor sociale projecten, zoals het bevorderen van sociale inclusie, het verbeteren van de toegang tot onderwijs en gezondheidszorg en het bevorderen van gendergelijkheid.

Engagement
Het streven om het gedrag van een onderneming te beïnvloeden waarin een fonds belegt met als doel de werkwijzen op het gebied van milieu, maatschappij en/of bestuur (ESG) te verbeteren. Zo kan er met de raad van bestuur een gesprek worden aangegaan over het verbeteren van de arbeidsomstandigheden bij de bewuste onderneming.

ESG
ESG is de Engelse afkorting voor factoren op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur (environmental, social & governance). Aan de hand van die drie centrale factoren wordt doorgaans de duurzaamheid van de activiteiten van een onderneming of van een belegging beoordeeld.

ESG-ratings
De ESG-rating is een systematiek waarbij een dataleverancier (in dit geval MSCI ESG Research) bedrijven beoordeelt op hun MVB-beleid en uitvoering daarvan. Deze beoordeling levert een score ('rating') op. De score AAA is de hoogst mogelijke rating, CCC de laagst mogelijke rating.

Fiduciair vermogensbeheerder
Het fiduciair vermogensbeheer van BPFL is uitbesteed aan Van Lanschot Kempen. Zij adviseren en integreren alle aspecten van vermogensbeheer zoals het opstellen van de beleggingsstrategie, het samenstellen van de beleggingsmix en het actief beheren of uitbesteden van portefeuilles.

GRESB
GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) is een onafhankelijke benchmark (referentie-index) die vastgoedfondsen en -portefeuilles wereldwijd beoordeelt en vergelijkt op hun duurzaamheidsprestaties. De benchmark geeft inzicht in hoe de vermogensbeheerder, of bijvoorbeeld de lokale beheerder van een winkelcentrum, omgaat met milieu-, sociale en bestuurlijke aspecten. Op basis van de GRESB-score kan er een goede vergelijking worden gemaakt tussen verschillende vastgoedbeleggingsfondsen. Hoe hoger de GRESB score, hoe duurzamer BPFL.

Goed ondernemingsbestuur
Ook wel bekend als corporate governance, verwijst naar het geheel van regels, processen en structuren die worden gebruikt om een bedrijf effectief en verantwoord te leiden en te beheren. In de context van ESG verwijst het naar de manier waarop een bedrijf zijn bestuurlijke processen en structuren inzet om op een ethische, verantwoorde en duurzame manier te opereren. Dit omvat onder andere het waarborgen van transparantie en integriteit in besluitvorming, het beschermen van de belangen van alle belanghebbenden, het stimuleren van diversiteit en inclusie binnen de organisatie, en het aannemen van effectieve mechanismen om risico's te beheren en naleving van regelgeving te waarborgen.

Groene obligaties
Een groene obligatie is een financieel instrument dat wordt uitgegeven door bedrijven, overheden of andere organisaties om specifiek te worden gebruikt voor groene projecten.

De opbrengsten van een groene obligatie worden gebruikt om specifieke groene projecten te financieren, zoals hernieuwbare energieprojecten, energie-efficiëntie-initiatieven, waterbeheer en klimaatadaptatieprojecten. Door te investeren in groene obligaties kunnen investeerders bijdragen aan een duurzamere toekomst.

IEA
Het Internationaal Energieagentschap (IEA) is een autonome organisatie die energiezekerheid bevordert en economische groei ondersteunt, waarbij het milieu- en klimaatdoelstellingen nastreeft door middel van gegevensanalyse, beleidsaanbevelingen en internationale samenwerk.

Landenbeleid
BPFL heeft een landenbeleid opgesteld om de betrokkenheid bij negatieve impact op ESG-factoren te beheersen. Dit beleid heeft als doel om controversiële landen te identificeren waar BPFL niet in willen beleggen. Het landenbeleid is een aanvulling op de sanctielijst, die bestaat uit financiële instrumenten uitgegeven door landen waarvoor de EU of de VN een wettelijk besluit tot handelsembargo heeft afgegeven.

MVB
Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. In dit document worden de begrippen MVB, duurzaamheid en ESG afwisselend gebruikt, maar ze hebben dezelfde betekenis.

MVB-integratie
Onder de integratie van MVB wordt in het algemeen het meewegen van (risico)factoren op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur in financiële analyses en besluitvorming verstaan, naast de financiële risicofactoren, met als doel de reële waarde van een bepaalde belegging te beoordelen en de beleggingsresultaten te versterken. Het bewaken van en rapporteren over dergelijke risico's in een portefeuille kan eveneens tot die integratie behoren.

MVB KPI's
Dit zijn korte-termijn (1-3 jaar), middellange-termijn (3-5 jaar) en lange-termijn (5-10) doelen (Key Performance Indicatoren, KPI's) die aansluiten bij het MVB-beleid. Aan de hand van deze MVB KPI's wordt de voortgang van het behalen van MVB-doelstellingen gemeten zodat indien nodig hierop kan worden bijgestuurd.

MVB-beleid
In dit document staat beschreven hoe om wordt gegaan met maatschappelijk verantwoord beleggen. Het beleidsdocument is te vinden in de volgende link: **MVB-beleid**.

Net zero
Net zero is de benaming van een situatie waarin de uitstoot van wereldwijde broeikasgassen door menselijke activiteit in evenwicht is met de hoeveelheid die wordt verwijderd uit de atmosfeer. In zo'n emissieneutrale situatie is er nog altijd sprake van de uitstoot van CO_2, maar wordt er een gelijke hoeveelheid koolstof uit de atmosfeer gehaald als erin wordt gepompt. Het resultaat: nul toename van de netto-uitstoot. Dat kan worden gerealiseerd door enerzijds de emissies te verlagen en anderzijds emissies te compenseren door activiteiten als herbebossing of de opvang van CO_2.

Paris Aligned Benchmark
De Paris Aligned Benchmark (PAB) is een maatstaf die kan worden gebruikt om de prestaties van beleggingsportefeuilles te beoordelen op hun naleving van de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.

De PAB hanteert een methodologie die is gebaseerd op de emissiereductiedoelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. Het startpunt van het PAB-emissiereductietraject wordt bepaald aan de hand van de assetallocatie van de beursgenoteerde beleggingsportefeuille per ultimo 2019. In het eerste jaar (2020) bevat de PAB een reductie van 50%. Vervolgens kent het traject een verdere emissiereductie van 7% per jaar tot en met 2050.

Platform Living Wage Financials
Platform Living Wage Financials is een samenwerkingsverband van financiële instellingen en stakeholders die streven naar een leefbaar loon in wereldwijde toeleveringsketens. Ze bevorderen transparantie en verantwoordelijkheid in de financiële sector om ervoor te zorgen dat werknemers een eerlijk loon ontvangen.

Risicobeheercyclus
De risicobeheercyclus omvat het identificeren van risico's, het bepalen van de risicobereidheid, het beoordelen van risico's, het nemen van risicomitigerende maatregelen en het monitoren en evalueren van risico's. BPFL identificeert hier duurzaamheidsrisico's mee, door middel van kwantitatieve en kwalitatieve benaderingen, zoals portefeuille-screenings, scenario-analyses en dialogen met specialisten. Risicobereidheid wordt vastgesteld voor elk materieel duurzaamheidsrisico, en BPFL neemt maatregelen om de blootstelling aan risico's te verlagen en te beheren. Monitoring vindt plaats aan de hand van risico-indicatoren en rapportages, en periodieke evaluaties zorgen ervoor dat de risicomanagementcyclus up-to-date blijft.

SDG's
SDG's, oftewel Sustainable Development Goals, zijn 17 doelen die zijn opgesteld door de Verenigde Naties om wereldwijde uitdagingen aan te pakken. Deze doelen streven naar een duurzame toekomst voor iedereen, waarbij thema's zoals armoedebestrijding, gendergelijkheid, klimaatactie en goede gezondheid en welzijn centraal staan. Ze dienen als richtlijnen en stimuleren landen, organisaties en individuen om actie te ondernemen en bij te dragen aan een betere wereld voor huidige en toekomstige generaties.

SDG-maatwerkindices
Dit zijn duurzaamheidsindices specifiek gericht op SDG's. Een bijdrage aan SDG's is een van de duurzaamheidscriteria die is meegenomen in de opbouw van deze **duurzame benchmark**.

SDG-bijdrage
De SDG-bijdrage geeft aan hoeveel positieve én/of negatieve invloed de activiteiten van een bedrijf hebben op specifieke SDG's. De score houdt rekening met hoe ondernemingen de negatieve effecten beperken en hoe zij gebruik maken van bestaande en nieuwe mogelijkheden om positief bij te dragen aan de SDG's.

Voor elk van de 17 SDG's wordt de impact van een bedrijf bepaald aan de hand van drie pijlers:

- de producten en diensten van het bedrijf;
- de bedrijfsvoering van het bedrijf;
- de betrokkenheid bij en de snelheid van reageren op controverses.

Op basis van deze drie pijlers wordt per bedrijf een score tussen -10 (sterk negatieve SDG bijdrage) tot +10 (sterk positieve SDG bijdrage) berekend.

Indien een bedrijf bijvoorbeeld een +10 score heeft wordt 100% van de beleggingswaarde beschouwd als positieve bijdrage op de desbetreffende SDG. Indien de score bijvoorbeeld -4 is dan wordt 40% van de beleggingswaarde beschouwd als negatieve bijdrage op de desbetreffende SDG.

SFDR

De verordening met betrekking tot informatieverschaffing over duurzaamheid wordt in de wandelgangen meestal aangeduid via de Engelse afkorting SFDR (voor Sustainable Finance Disclosure Regulation). Met deze verordening wil de Europese Unie (EU) duurzaamheid in de financiële sector stimuleren. Van deelnemers aan financiële markten, zoals vermogensbeheerders, beleggingsorganisaties, pensioenfondsen en verzekeraars, wordt verwacht dat ze informatie verschaffen over de gehanteerde duurzaamheidspraktijken en de ESG-factoren die bij het besluitvormingsproces voor beleggen in overweging zijn genomen. Het doel van de SFDR is om transparantie te verschaffen aan beleggers, onder andere door een classificatie (artikel 6-, 8- of 9) in te voeren die van toepassing is op alle beleggingsproducten die binnen de EU worden verkocht.

Sociale obligaties

Obligaties die worden uitgegeven om financiering te verschaffen voor projecten met een sociaal doel. Deze obligaties worden uitgegeven door overheidsinstellingen, ontwikkelingsbanken, non-profitorganisaties en bedrijven die zich inzetten voor maatschappelijke doelen.

Transitierisico

Verwijst naar de potentiële financiële en operationele risico's die bedrijven kunnen lopen tijdens de overgang naar een duurzamere economie. Dit risico ontstaat doordat er veranderingen kunnen optreden in wet- en regelgeving, marktvraag en technologie die invloed hebben op bedrijven die afhankelijk zijn van niet-duurzame praktijken. Bedrijven die niet tijdig kunnen aanpassen aan deze veranderingen kunnen financiële verliezen, reputatieschade en marktaandeelverlies ervaren. Daarom is het belangrijk voor bedrijven om transitierisico's te identificeren en proactieve maatregelen te nemen om zich aan te passen aan een duurzame economie.

Uitsluitingslijst

De uitsluitingslijst is een lijst van bedrijven, landen of overheden waarin BPFL niet wenst te investeren vanwege ethische, sociale of milieuoverwegingen.

UNGCP

UNGCP staat voor United Nations Global Compact Principles, wat in het Nederlands het "Global Compact van de Verenigde Naties" betekent. Het is een initiatief van de Verenigde Naties dat tot doel heeft om bedrijven aan te moedigen en te ondersteunen bij het implementeren van universeel geaccepteerde duurzaamheidsprincipes en het bevorderen van verantwoord en ethisch ondernemerschap. Er wordt getoetst of een bedrijf betrokken is geweest bij een UNCP schending. Dit leidt tot een Pass, Fail of Watch List score. Een *Fail* betekent dat het bedrijf betrokken is bij controversiële zaken die op grote schaal schade veroorzaken. Een *Watch List* score wordt toegekend als het bedrijf betrokken is bij een controversiële zaak die (nog) niet direct als een schending van de Global Compact beoordeeld kan worden, bijvoorbeeld omdat een zaak nog onderwerp is van een gerechtelijke procedure.

8 | BIJLAGEN

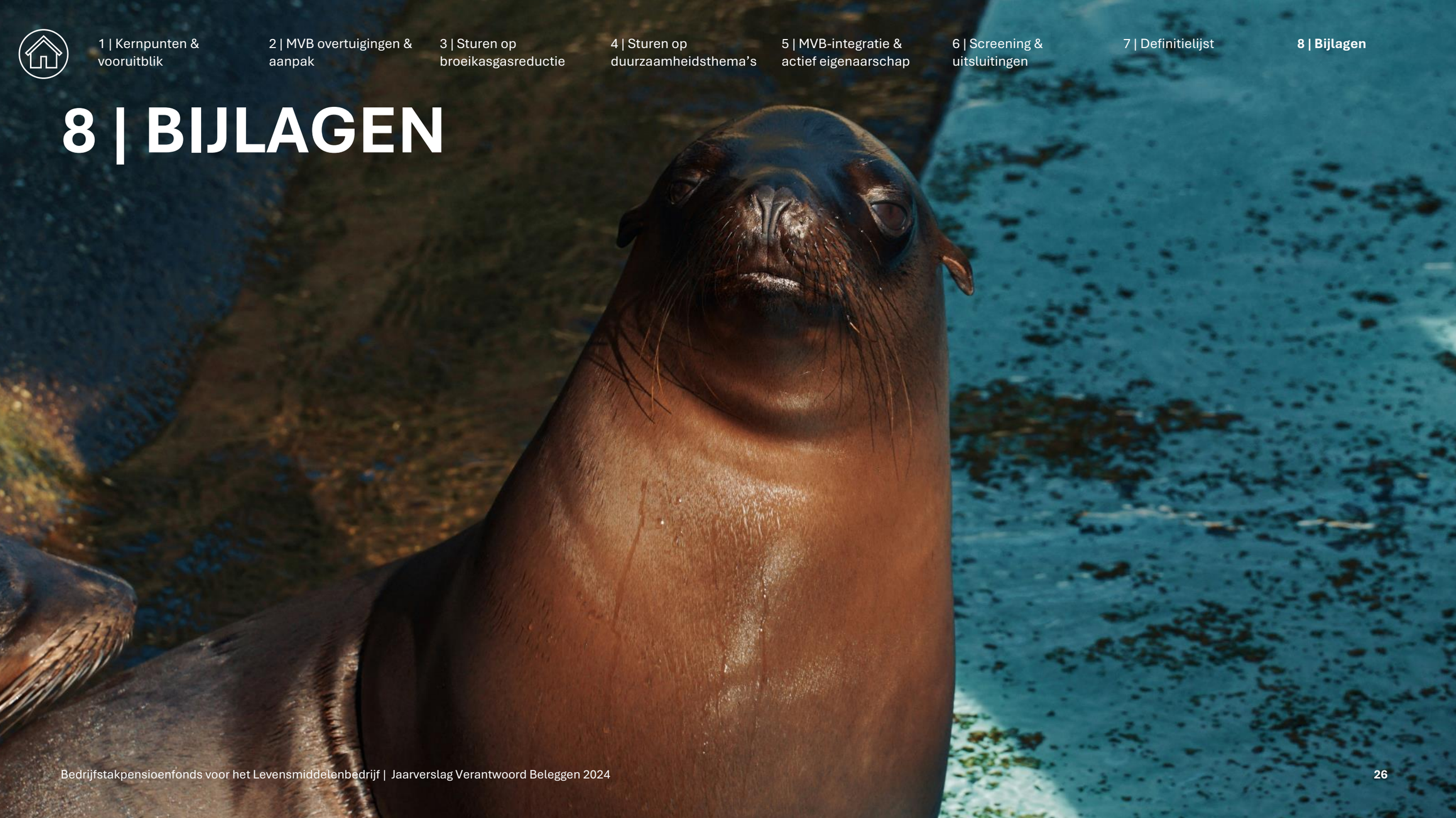

Bijlagen

Bijlage I: Overzicht vermogensfondsen en -mandaten per eind 2024

Beleggingscategorie	Mandaat en vermogensbeheerder/beleggingsinstelling	Omvang in eur (in mln.)	Percentage in portefeuille	Best In Class	Active ownership	RCF Bijdrage	In scope voor ESG metingen
LDI-producten	Blackrock Discretionary LDI Mandate - BPFL	2.626,3	36,8%	Nee	Nee		Nee
Aandelen ontwikkeld Wereld	BPFL DWS World Sustainable Select SDG Equities Mandate	1.778,7	24,9%	Ja	Ja	3,9	Ja
Aandelen opkomend Wereld	Northern Trust Emerging Markets ESG Leaders SDG Index	231,2	3,2%	Ja	Ja	1,9	Ja
	BPFL Blackrock Investment Grade Credits Mandate	664,6	9,3%	Ja	Ja	7,5	Ja
Hoogrentende landen	State Street Emerging Markets ESG Screened HC Government Bond Index	111,8	1,6%	Nee	Nee		Ja
	State Street Emerging Markets ESG Screened LC Government Bond Index	111,9	1,6%	Nee	Nee		Ja
Genoteerd vastgoed	Northern Trust Developed Real Estate ESG Climate Index	259,9	3,6%	Ja	Ja	0,3	Ja
Niet-genoteerd vastgoed	Invesco Real Estate European	15	0,2%	Nee	Nee		Nee
	M&G UK Residential Property	24	0,3%	Nee	Nee		Nee
	Prologis European Logistics	54	0,8%	Nee	Nee		Nee
	Achmea Dutch Residential	104	1,5%	Nee	Nee		Nee
	Altera Vastgoed-Woningen	33	0,5%	Nee	Nee		Nee
	Amvest Residential Core	67	0,9%	Nee	Nee		Nee
	CBRE Dutch Retail FGR	1	0,0%	Nee	Nee		Nee
	CBRE Pan European Core	55	0,8%	Nee	Nee		Nee
Hypothecaire leningen	AeAM Dutch Mortgage 3 - Sub NHG	72,4	1,0%	Nee	Ja		Nee
	AeAM Dutch Mortgage 3 - Sub non-NHG	70,4	1,0%	Nee	Ja		Nee
	AeAM Dutch Mortgage	272	3,8%	Nee	Ja		Nee
Direct lending	Alcentra European Direct Lending III	66,1	1%	Nee	Nee		Nee
	European Direct Lending Pool (Master)	70,2	1%	Nee	Nee		Nee
	ICG Senior Debt Partners 3	35,4	0%	Nee	Nee		Nee
	ICG Senior Debt Partners 4	71,3	1%	Nee	Nee		Nee
Infrastructuur	Achmea Infrastructure Pool	2,3	0%	Nee	Nee		Nee

Beleggingscategorie	Mandaat en vermogensbeheerder/beleggingsinstelling	Omvang in eur (in mln.)	Percentage in portefeuille	Best In Class	Active ownership	RCF Bijdrage	In scope voor ESG metingen
	IFM Global Infra Class A USD Hedged	84,5	1%	Nee	Nee		Nee
	Igneo European Diversified Infrastructure II (EDIF II)	53,2	0,7%	Nee	Ja		Nee
	JPM Infrastructure Investment	113,5	1,6%	Nee	Ja		Nee
Private equity	Interpolis Pensioenen Private Equity II	1,3	0,0%	Nee	Nee		Nee
Alternative credit	Anchorage Capital Partners Offshore, Ltd.	3,7	0,1%	Nee	Nee		Nee
	Centerbridge Credit Partners Offshore, Ltd	40,3	0,6%	Nee	Ja		Nee
	Davidson Kempner Distressed Opportunities International (Cayman) Ltd	26,1	0,4%	Nee	Ja		Nee
Geldmarkten	Goldman Sachs Euro Liquid Reserves	33,1	0,5%	Nee	Ja	0,0	Ja
	Totaal omvang portefeuille	**7.153**	**100%**	**41%**	**51%**	**13,6**	**45%**

Bijlage II: Engagements door fiduciair

Het totale aantal engagements bedroeg 115.[1] Van dat totaal waren er 84 gericht op verandering; deze dialoog werd gevoerd door de portefeuillebeheerders en specialisten duurzaamheid en impactbeleggen. De meeste engagements (zowel op bewustwording als verandering) werden gevoerd op milieukwesties (54) en maatschappijkwesties (34).

Engagements door de fiduciair 2024

Bedrijven	Engagements		
	Bewustwording	Verandering	**Totaal**
Aantal bedrijven	31	72	**103**
Aantal engagements	31	84	**115**

Engagements door de fiduciair 2024 per thema

	Engagements voor bewustwording	Engagements voor verandering
Milieu	11	43
Maatschappij	13	21
Bestuur	7	20
Totaal	**31**	**84**

De 84 engagements gericht op verandering kunnen als volgt worden onderverdeeld naar thema.

Milieu (43)
- Verlaging van CO_2-emissies
- Impact van producten en diensten op milieu
- Gebruik van natuurlijke hulpbronnen
- Biodiversiteit

Maatschappij (21)
- Leefbaar loon
- Fatsoenlijke werkomstandigheden
- Conflictgebieden

Goed bestuur (20)
- Kwaliteit van management
- Beloning

[1] Met een onderneming kan over meerdere thema's tegelijkertijd een dialoog worden gevoerd. Deze dialoog kan gericht zijn op zowel bewustwording als verandering. Dit kan tot enige overlapping leiden.

Bijlage III: Stemgedrag in 2024

Beleggingsfonds / -mandaat (aandelen wereldwijd)	**Aantal**	**Percentage**
BPFL DWS World Sustainable Select SDG Equities Mandate		
Aantal agendapunten om op te stemmen	9944	100%
Aantal keer voor management gestemd	6738	68%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	3206	32%

Beleggingsfonds / -mandaat (aandelen opkomend)	**Aantal**	**Percentage**
Northern Trust Emerging Markets ESG Leaders SDG Index FGR Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	6276	100%
Aantal keer voor management gestemd	5191	83%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	1081	17%

Beleggingsfonds / -mandaat (beursgenoteerd vastgoed)	**Aantal**	**Percentage**
Northern Trust Developed Real Estate ESG Climate Index		
Aantal agendapunten om op te stemmen	3326	100%
Aantal keer voor management gestemd	3123	94%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	203	6%

Meer informatie over de uitvoering van het stembeleid en de dialoog die de vermogensbeheerders van BPFL voeren

Northern Trust

https://www.northerntrust.com/united-kingdom/what-we-do/investment-management/stewardship/proxy-voting-policies

https://www.northerntrust.com/europe/about-us/corporate-social-responsibility

Op deze websites is het stembeleid gepubliceerd en is een kwartaalrapport en jaarverslag van de engagementmanager voor de beleggingsfondsen van Northern Trust te vinden.

Van Lanschot Kempen

https://vds.issgovernance.com/vds/#/NzcyMA==/

https://www.vanlanschotkempen.com/nl/duurzaamheid

Op deze website wordt het jaarverslag van de fiduciaire vermogensbeheerder gepubliceerd, inclusief inzicht in de dialoog met individuele ondernemingen (naast inzicht in de collectieve initiatieven).

DWS

https://www.dws.com/en-nl/our-profile/corporate-social-responsibility/

https://www.dws.com/en-nl/solutions/sustainability/corporate-governance/

Op deze website wordt het maatschappelijk verantwoord beleggen rapport van DWS weergegeven.

Bijlage V: Overzicht SDG bijdrage vermogensfondsen en -mandaten per eind 2024 in miljoenen

Beleggingsfonds/-mandaat	SDG 1	SDG 2	SDG 3	SDG 4	SDG 5	SDG 6	SDG 7	SDG 8	SDG 9	SDG 10	SDG 11	SDG 12	SDG 13	SDG 14	SDG 15	SDG 16	SDG 17
BPFL Blackrock Investment Grade Credits Mandate	59,0	19,0	130,2	0,0	123,1	56,6	77,6	55,1	177,3	167,5	40,3	56,3	97,6	24,9	44,5	115,4	159,0
BPFL DWS World Sustainable Select SDG Equities Mandate	76,2	7,7	358,1	-27,8	280,6	83,0	211,5	-138,6	569,8	495,3	104,4	145,7	394,4	60,2	-4,6	469,7	501,0
Goldman Sachs Euro Liquid Reserves Fund	1,5	0,7	2,7	0,0	2,1	1,1	1,7	1,0	2,4	2,7	-0,1	0,9	0,2	0,6	0,9	0,9	2,2
Northern Trust Developed Real Estate ESG Climate Index Fund	0,1	0,0	-6,9	0,5	29,9	-13,4	2,8	-4,3	72,8	56,2	31,8	-26,5	18,8	0,0	13,1	75,4	77,7
Northern Trust Emerging Markets ESG Leaders SDG Index FGR Fund	12,3	4,7	41,2	0,0	24,1	14,7	10,6	5,0	53,5	53,0	7,8	0,3	3,7	6,5	4,6	46,3	62,4
State Street Emerging Markets ESG Screened Hard Currency Government Bond Index Fund	1,2	0,0	-0,4	0,0	-0,6	-0,1	-1,5	-0,4	0,7	0,7	0,4	-0,4	-2,5	-0,6	-0,4	0,4	1,0
State Street Emerging Markets ESG Screened Local Currency Government Bond Index Fund	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1

Bijlage VI: Toelichting klimaatdata

Klimaatdata worden verzameld voor de categorieën aandelen, (investment grade en hoogrentende) bedrijfsobligaties en beursgenoteerd vastgoed, via de dataprovider ISS ESG.

Het proces dat ISS ESG toepast om scope 1 en 2 emissies te bepalen is op hoofdlijnen als volgt:

- Klimaatdata van ondernemingen worden verzameld op basis van de jaarverslagen en andere publieke bronnen. In dit rapport wordt gebruik gemaakt van de jaarverslagen van ondernemingen per eind 2023. Wereldwijd rapporteren ongeveer 3000 grote ondernemingen over hun emissie.
- Alle data worden gecontroleerd op betrouwbaarheid. Wanneer dit niet als betrouwbaar wordt gezien wordt de data verwijderd.
- Een schatting wordt gemaakt voor de emissie van de bedrijven waar data ontbreekt. Uit historische data blijkt dat de accuraatheid van deze schatting verschilt per sector maar minder dan 30% afwijkt van de daadwerkelijke emissie van een bedrijf.
- Emissie wordt toegekend aan de portefeuille op basis van eigenaarschap van de onderneming. Als BPFL bijvoorbeeld 0,1% van een onderneming bezit krijgt het 0,1% van de emissie van de onderneming toegewezen.

De scope 3 emissies van ondernemingen worden vastgesteld conform het CO_2e /GHG-protocol: omdat er nog onvoldoende bedrijven over rapporteren wordt per sector vastgesteld wat de emissie in de waardeketen is en aan het bedrijf toegekend. Scope 3 data is daarom nog niet geschikt om individuele bedrijven, binnen sectoren, te beoordelen.

Disclaimer

Alle cijfers, figuren en uitingen in dit verslag zijn uitsluitend bedoeld voor informatieve doeleinden. Hoewel we ernaar streven om nauwkeurige en actuele informatie te verstrekken, kunnen er geen rechten worden ontleend aan de inhoud van dit verslag. BPFL aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden of onvolledigheden in de verstrekte informatie.

Alle afbeeldingen gebruikt in dit verslag zijn afkomstig van **https://unsplash.com**. Voor de gratis afbeeldingen verleent Unsplash een onherroepelijke, niet-exclusieve, wereldwijde auteursrechtlicentie om foto's kosteloos te downloaden, te kopiëren, te wijzigen, te distribueren, uit te voeren en te gebruiken zonder toestemming van of toeschrijving aan Unsplash of de fotograaf zelf.

Daarnaast zijn er in dit verslag ook afbeeldingen gebruikt die zijn verkregen via een actief Unsplash+ abonnement. Deze Unsplash+ afbeeldingen zijn gedownload en gebruikt in overeenstemming met de Unsplash+ voorwaarden, die een niet-exclusieve, wereldwijde licentie bieden voor gebruik in een onbeperkt aantal projecten en media. De distributie van dit verslag voldoet aan de licentievoorwaarden van Unsplash+, inclusief alle relevante gebruiksbeperkingen en -rechten.